

Социология на правото, икономиката и иновациите

Професионално направление: Социология, антропология и науки за културата

Образователно-квалификационна степен: бакалавър

Професионална квалификация: социолог

При завършване на педагогически модул: учител по социология, философия, логика, етика и психология в средните училища

Срок на обучение: 8 семестъра (4 години)

Форма на обучение: редовна

Балообразуване: вж. Приложение № 1

Основен мотив за предлаганата специалност е възникналата необходимост от *практическа професионална реализация на студентите*. Натрупаният досега опит показва, че сравнително малка част от завършилите студенти по социология се реализират като социолози. В същото време цели сектори от икономиката и обществения живот изпитват крещяща необходимост от социологически грамотни специалисти. Ето защо, изпълнен с чувство на отговорност за професионалната, а и за личната съдба на студентите, екипът на Катедрата по приложна и институционална социология предлага тази програма.

Програмата е обърната с лице към конкретните социални проблеми на българското общество и предлага *специализирани умения и компетенции за работа в различни области на социалния живот*. Тя е отговор на изявената необходимост от профилирано обучение на студентите, свързано с промяната в експертната роля на социалните науки в обществото на знанието и новите политически, икономически и социални условия в страната. През последните десетилетия възникнаха професионални ниши на социологическата реализация в корпоративния сектор, в реформиращата се държавна и общинска администрация, в гражданския сектор, в т.нар. нови индустрии, основани на услугите, в социологически и медийни агенции, мозъчни тръстове, научни институти и др. Налице е силна тенденция към „социологизиране“ на икономиката, правото, педагогиката, журналистиката и др.

Завършилите образователно-квалификационната степен „бакалавър“ получават професионална квалификация „социолог“ и придобиват *компетенции за професионална реализация*:

- в *икономиката* – като консултанти по предприемачество и фирмено поведение (включително при започване на собствен бизнес), в корпоративното управление – в отделите по човешки ресурси, по маркетинг и проучване на поведението на потребителите и др.;
- в *централните държавни институции и органите за местно управление; в политическите партии* – като експерти;
- в *правната сфера* – в центровете за пробация, в бюрата за правна помощ, в пенитенциарните институции, в областта на правната медиация и посредничеството за разрешаване на правни спорове, при разработване на политики за борба с отклоняващото се поведение и др.
- в *медиите* – в отделите по икономическа и правна политика, като изследователи на читателската аудитория и експерти по издателска политика;
- в *синдикатите, здравните институции, агенциите по заетостта, социалното подпомагане, работата с деца и младежи, РИОКОЗ, отделите по социална медицина и др.*, като експерти по граждански инициативи и социални иновации, включително социално предприемачество, по политиките за децата и младите хора, заетостта, образованието, здравеопазването и семейните отношения, като медиатори и анализатори на социални конфликти и етнически проблеми;
- в *социологическите агенции* и в *научни институти* – като специалисти по моделиране и провеждане на приложни изследвания;
- в *средното образование* – като преподаватели по обществени науки и гражданско образование.

Студентите получават задълбочена подготовка по *приложна социология*. Тя включва знания по количествени методи и по статистика като тяхна основа, както и по редица качествени методи за изследване на социални, политически и икономически явления. Особено място се отделя на семиотиката – науката за знаците и тяхното функциониране като инструменти, позволяващи изследването в дълбочина на социотехническите и културните феномени. В обучението са въведени така наречените „професорски класове“, които обвързват преподаването с изследователски практики на водещи социологически агенции, например ГФК – България, и МБМД.

Правно-социологическият блок от дисциплини представлява синтез от социологически и нормативни аспекти на правото като върховен регулатор в модерното общество и неговите връзки с държавата, икономиката, гражданското общество и политиката. Дават се конкретни познания за формата на държавното устройство и държавното управление, за трите вида власти и разделението между тях, за видовете управленски органи и тяхното функциониране, за функциите на административното правосъдие и природата на правните форми в пазарната икономика – сделки, търговски дружества и търговци, форми на стопански оборот и т.н.

Икономическият блок дисциплини разглежда създаването на икономическа стойност и нейното управление на равнище *национална икономика* (икономически баланси и потоци, зависимости между основните икономически сектори и др.), в *голямата акционерна фирма* и в дейността на *индивидуалния предприемач*.

Дават се знания за финансовите потоци във фирмата и нейните отношения с финансовите институции. Специален акцент е поставен върху управлението на човешкия фактор в икономиката и поведението на потребителите.

Блокът *Наука, технологии, иновации* набляга на комплекса от знания и на технологичния аспект в социалния живот; на ролята на науката и технологиите като основа за икономическа промяна и на предприемаческите усилия и умения като двигател за нейното осъществяване. Специализираните курсове акцентират върху различни аспекти на съвременните „общества на риска“ – информационните и биотехнологиите, екологията и др. По време на летния си стаж студентите правят специализирани теренни проучвания в иновативни малки фирми, научни лаборатории, големи технически системи и инфраструктурни съоръжения.

Блокът по *социална политика* разглежда тази област като приложно поле, в което ролята на социологическите изследвания и социологическото въображение е незаменима – чрез тях се търси връзката между биография и история, между проблемите на индивида и проблемите на обществото. Студентите придобиват знания по теорията на социалната политика и основните социални програми и мерки у нас и в Европейския съюз. Обучението включва данни от национални и международни изследвания, което позволява да се направи анализ на състоянието и тенденциите на всеки от разглежданите социални проблеми в сравнителна перспектива.